

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

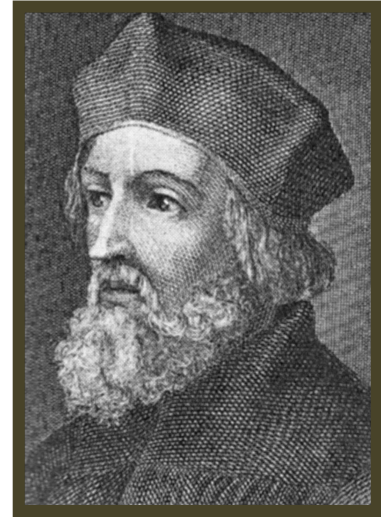

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DOBA HUSITSKÁ

Václav IV. neměl takové vladařské schopnosti jako jeho otec. Za jeho vlády prožívá země úpadek. Život chudiny se zhoršil, šlechta bojuje s králem o moc a církve nesmírně bohatne. Mnozí **kněží žijí v přepychu a prodávají odpustky**, aby ještě více zbohatli. Kdo si odpustek koupil, tomu měly mu být odpuštěny jeho zlé skutky. Někteří kněží však žádali nápravu a požadovali, aby církve byla chudá a sloužila lidem. Nejznámější osobou v boji o nápravu církve byl **Jan Hus**.

Jan Hus

JAN HUS

Mistr Jan Hus byl **profesorem na pražské univerzitě**. Proto měl titul mistr. Na jeho kázání v kapli Betlémské se sjížděli lidé z dalekého okolí a nadšeně ho poslouchali. Bohatí a církve se však cítili ohroženi a začali se obávat o svůj majetek. Zakázali Husovi přednášet v Praze a prohlásili ho za kacíře. Mohl kázat jenom na venkově.

V roce 1414 byl pozván na koncil do Kostnice, aby svoje myšlenky obhájil. Hned po příjezdu do Kostnice byl zatčen a uvězněn. Byl požádán, aby svoje učení odvolal. To však neučinil, protože byl o své pravdě přesvědčen. **6. července 1415 byl v Kostnici upálen** a jeho popel vhozen do řeky Rýna.

HUSITSKÉ VÁLKY

Kalich – přijímání podobojí – symbol rovnosti všech lidí

V jižních Čechách si **husité** **vybudovali opevněné město Tábor**. V něm si měli být všichni rovni a žít podle bible. Při příchodu odevzdávali majetek, který měl sloužit všem.

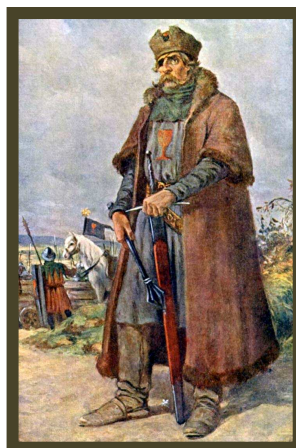

Husitské město Tábor

Upálení Jana Husa vyvolalo v Čechách obrovské pobouření. Husovi stoupenci si začali říkat husité. Jejich symbolem byl kalich jako symbol přijímání podobojí (hostie – tělo páně, víno – krev páně).

V tehdejší době přijímali víno pouze kněží. **Kalich se stal symbolem rovnosti všech lidí.**

K husitství se hlásila nejvíce chudina, ale také část šlechty a měšťanstva.

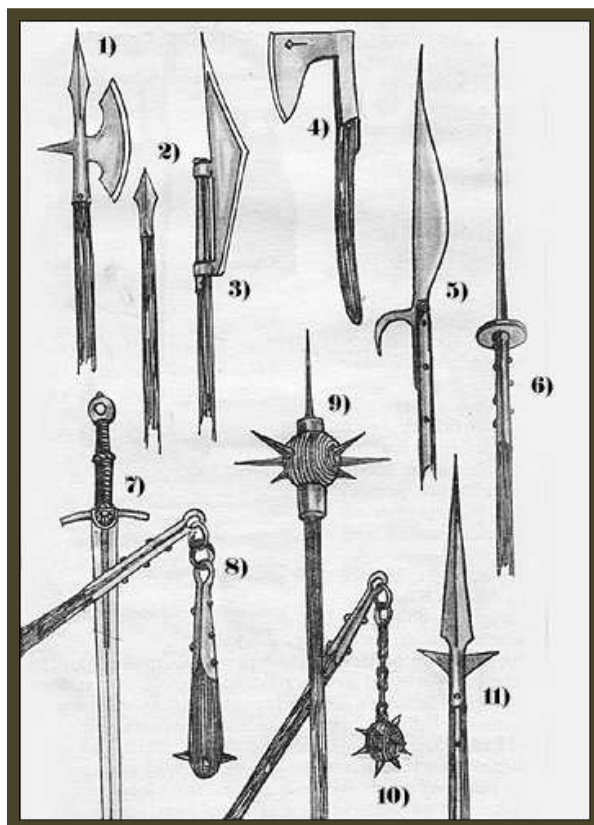

Jan Žižka z Trocnova

Do čela husitského hnutí se postavil chudý zeman Jan Žižka z Trocnova. Byl to zkušený bojovník. Uvědomoval si, že husitské vojsko tvoří většinou chudí venkované, kteří nemají dosti zbraní a ani s nimi neumějí zacházet. Husitská vojska vedl i jako slepý až do své smrti v roce 1424. Po jeho smrti si část husitských vojsk říkala „sirotci“.

Žižka se rozhodl **upravit jako zbraně zemědělské nářadí například cepy.**

- 1) halapartna
- 2) kopí
- 3) sudlice
- 4) sekyra
- 5) sudlice
- 6) šídlo
- 7) meč
- 8) cep
- 9) kropáč
- 10) řemdih
- 11) sudlice ušatá

Aby mohli lépe odolávat útokům rytířů na koních, **nechal zbudovat vozovou hradbu.** Na vozech byli husité ve stejné výšce jako jezdec na koni. Do mezer mezi vozy umístil **děla.** Kromě děl užívali husité další střelné zbraně – tzv. **ručnice.** Husitské vojsko provázeli ženy, děti a kněží.

Dělo

Ručnice

DŮLEŽITÉ HUSITSKÉ BITVY

Bitva u Sudoměře 1420

Žižkovo vojenské umění se projevilo hned v jedné z prvních bitev. Žižka **využil příhodné přírodní podmínky** u vsi Sudomeř v jižních Čechách a poprvé byla využita **vozová hradba**. Husité byli pronásledováni královským vojskem, tak se zastavili na hrázi mezi napuštěným a vypuštěným rybníkem. Vojsko se k nim chtělo dostat přes vypuštěný rybník jménem Škaredý. V rybníku bylo bahno a vojákům v těžké zbroji se začala propadat země pod nohama. Pak už jen husité dorazili vojáky svými zbraněmi. Královské vojsko utrpělo drtivou porážku, bitva byla velkým vítězstvím husitů. Na místě bitvy je dnes památník se sochou Jana Žižky z Trocnova.

Bitva u Domažlic 1431

Proti husitům bylo vedeno pět křižáckých výprav (vyhlašoval je papež proti nepřátelům katolické víry, vojáci měli na šatech znamení kříže). Po Žižkově smrti vedl husity hejtman **Prokop Holý**. Pod jeho vedením zahnali husité křižácké vojsko v **bitvě u Domažlic**. Křižáci se údajně rozprchli, když uslyšeli hlasitý zpěv husitských bojovníků. Ti zpívali píseň **Kdož sú boží bojovníci**.

Bitva u Lipan 1434

Později se husité přestávali pouze bránit a přecházeli do útoků. Jejich „**spanilé jízdy**“ za hranice země měly nejenom šířit myšlenky husitství, ale také získávat kořist. Někteří husité tak zbohatli, rostly rozpory uvnitř husitského hnutí a došlo k rozdělení husitského tábora na dvě skupiny. Obě se střetly v bitvě u Lipan. K jedné části se přidali i pražští měšťané s katolickým panským vojskem věrným králi Zikmundovi. Proti nim stáli prostí husité - sirotci a táborité **včele s Prokopem Holým**. Panské vojsko bylo lépe vyzbrojené a využilo vojenské lsti. Vylákalo husity z vozových hradeb a odřízlo jim cestu zpět. V krutém boji padlo tisíce husitů a také Prokop Holý. **Bitva u Lipan znamenala konec husitského hnutí**. Zikmund Lucemburský byl uznán českým králem.

Zdroj použitých materiálů a dokumentů:

CD VLASTIVĚDA - Terasoft, a. s. Hořovice

Obrazy ze starších českých dějin nakladatelství ALTER

Hlavní události nejstarších českých dějin nakladatelství Nová škol

Obrazy ze starších českých dějin nakladatelství ALTER

jpg - www.mkl.cz/data/galerie/jan_hus.jpg

jpg - www.private-prague-guide.com/.../jan_hus2.jpg

jpg - nd01.jxs.cz/287/956/f4f7a44f73_40703764_o2.jpg

jpg - simonak.eu/.../h_k/8_14.jpg

jpg - www.vyukovematerialy.cz/.../foto/zbrane.jpg

jpg - img5.rajce.idnes.cz/.../images/tabor2.jpg

jpg - www.jcnews.cz/wp-content/uploads/2011/04/jcne...

jpg - nd01.jxs.cz/596/414/ddb5a8489d_46085119_o2.jpg

jpg - www.svornost.com/wp-content/uploads/pamatnik-...